

Mikä on perustamisselvitys ja miten se tehdään?

- Vinkkejä ja kokemuksia kansallinen kaupunkipuisto
-hankkeista

Koonnut MMM Hanna Tajakka, Konsulttipalvelu Viher-Arkki

Kansallinen kaupunkipuisto on mm.

Maankäytön suunnitteluväline.

Eheyttävän kaupunkisuunnittelun työkalu.

Asukkaiden ulko-olohuone.

Hyvä elin- ja toimintaympäristö alueen asukkaille, käyttäjille ja yritys-elämälle.

Kaupungin imagon rakentamisen työkalu.

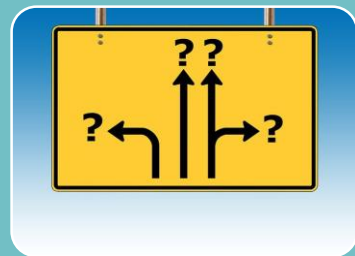
Kaupungin päättäjien, viranhaltijoiden ja asukkaiden yhteinen tahdonilmaus arvoalueiden säilyttämiseksi, hoitamiseksi ja kehittämiseksi.

Kertomus kaupungista ja sen roolista valtakunnallisessa historiassa.

Perustamisselvityksen tehtävä

Tiedon tuottaminen päätöksenteon pohjaksi.

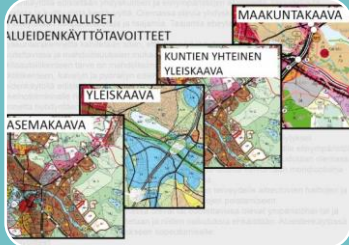

Selvittää kansallisen kaupunkipuiston merkitys ja vaikutukset kaupungille, asukkaille, elinkeinoille ja eri toimijoille, kuten yhdistyksille ja yrityksille.

Esitellä kansallisen kaupunkipuiston teemat, sisältö ja aluerajaus.

Perustamisselvityksen tehtävä

Selvittää kansallista kaupunkipuistoa tukevien kaavallisten edellytysten täytyminen tarkastelualueella.

Selvittää kansallista kaupunkipuistoa koskevan lain (MRL, luku 9) ja kriteerien täytyminen tarkastelualueella.

Kuvata tarkastelualueella olevat maisemalliset, kulttuuriset ja luonnonarvot.

Perustamisselvityksen tehtävä

Selvittää, miten kansallinen kaupunkipuisto suhtautuu suunniteltuihin ja tiedossa oleviin hankkeisiin sekä alueiden käyttöön.

Kuvata tarkastelualueen vahvuudet ja kehittämistarpeet sekä statuksen hyödyt, mahdollisuudet ja haasteet.

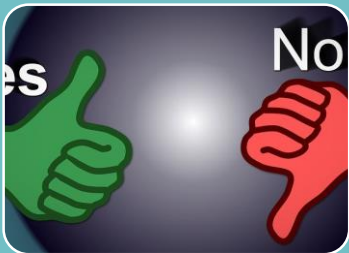

Kuvata kaupungin tarina tarkastelurajauksen ja siellä sijaitsevien arvokohteiden avulla.

Perustamisselvityksen tehtävä

Kuvata kaupungin rooli kansallinen kaupunkipuisto -verkostossa.

Selvittää, onko kansallinen kaupunkipuisto -statukselle tarvetta.

Toimia kansallinen kaupunkipuisto -statuksen hakemuksen liitemateriaalina.

Perustamisselvityksen laadintaprosessi

1 Taustatietojen keruu

- Kaupungin historiaan liittyvät teokset.
- Luonto- ja maankäyttöselvitykset.
- Muut aihepiiriä käsittelevät selvitykset ja suunnitelmat.
- Osallistamalla koottu tieto.
- Kansallinen kaupunkipuisto -verkoston kokemukset.

2 Työstö

- Työryhmä työstää.
- Ohjausryhmä ohjaa.
- Ympäristöministeriö konsultoi kaupungin niin halutessa.
- Voidaan hyödyntää myös opinnäytetyön tekijöitä tai konsultteja.

3 Osallistaminen

- Alueen asukkaat ja käyttäjät.
- Alueella toimivat yritykset, yhteisöt ja muut sidosryhmät.
- Päätäjät.
- Viranhaltijat.

Perustamisselvityksen laadintaprosessi

4 Esittely

- Asukkaille ja maanomistajille.
- Elinkeinoelämälle.
- Kansalaisjärjestöille ja muille sidosryhmille.
- Lautakunnille.
- Kaupunginvaltuustolle.
- Kaupunginhallitukselle.

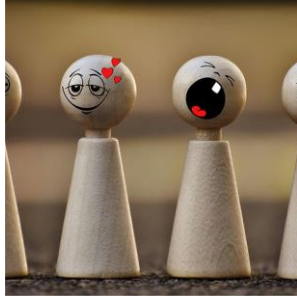
5 Lausunnot

- Alueen asukkailta, käyttäjiltä ja maanomistajilta.
- Alueella toimivilta yrityksiltä, yhteisöiltä ja muilta sidosryhmiltä.
- Lautakunnilta.

6 Päätös

- Kaupunginhallituksen käsittely.
- Kaupunginvaltuuston käsittely.
- Käsittelyjen pohjalta tehdään päätös, jatketaanko hanketta kansallinen kaupunkipuisto -statuksen hakemisvaiheeseen.

Osallistaminen tuo esiin

tarkastelualueen
asukkaiden, käyttäjien ja
sidosryhmien kokemuksia,
näkemyksiä ja tunteuksia.

alueen asukkaille, käyttäjille
ja sidosryhmille tärkeät ja
arvokkaat kohteet, reitit,
paikat yms.

alueen kehittämistarpeita ja
ideoita niiden
ratkaisemiseen.

Osallistamista tehdään monipuolisesti

Maastorekillä

Työpajoissa

Keskustelutilaisuuksissa

Talkoissa

Verkkokyselyillä

Muilla kaupungin
valitsemilla menetelmillä

Tiedottaminen

Varmistaa hankkeen avoimuuden ja läpinäkyvyyden.

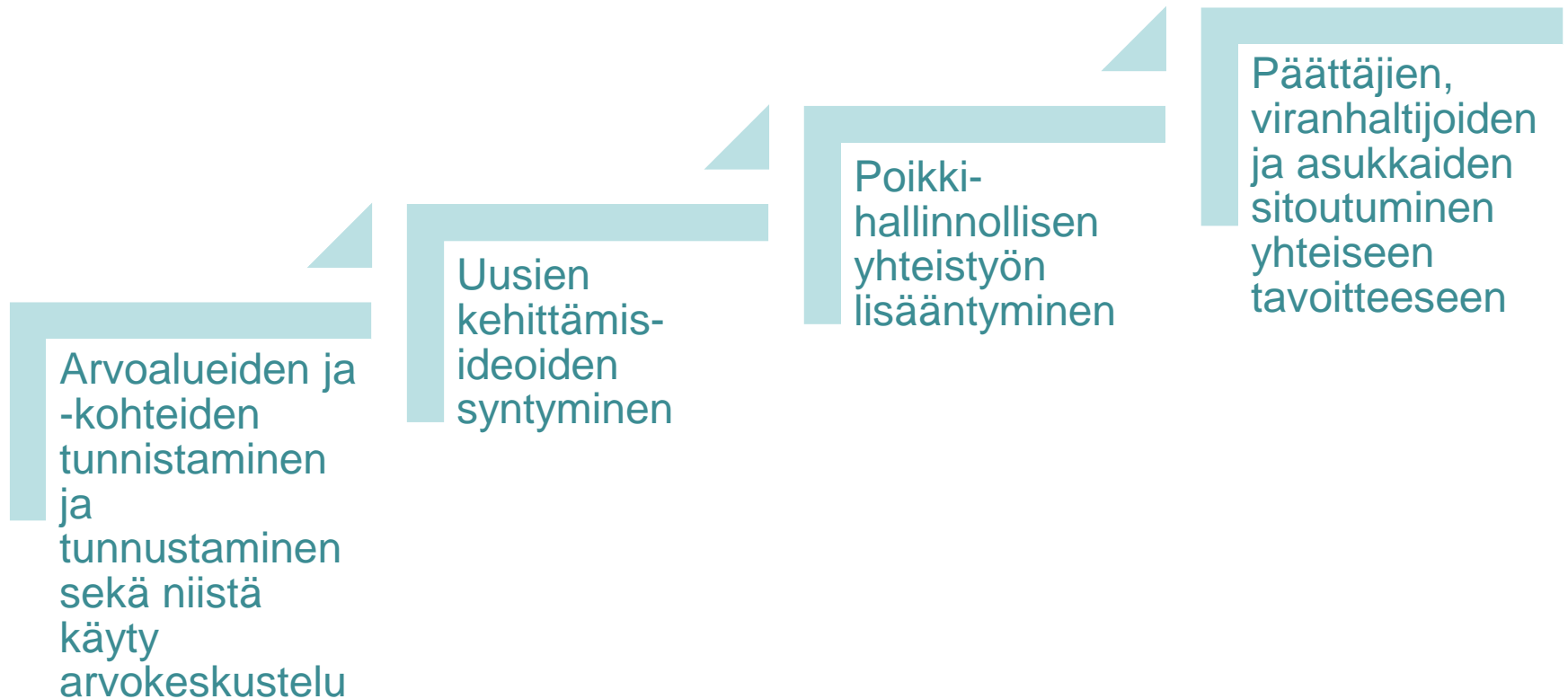
Varmistaa oikean tiedon saannin kaikille osapuolille.

Houkuttelee osallistumaan ja ottamaan kantaa.

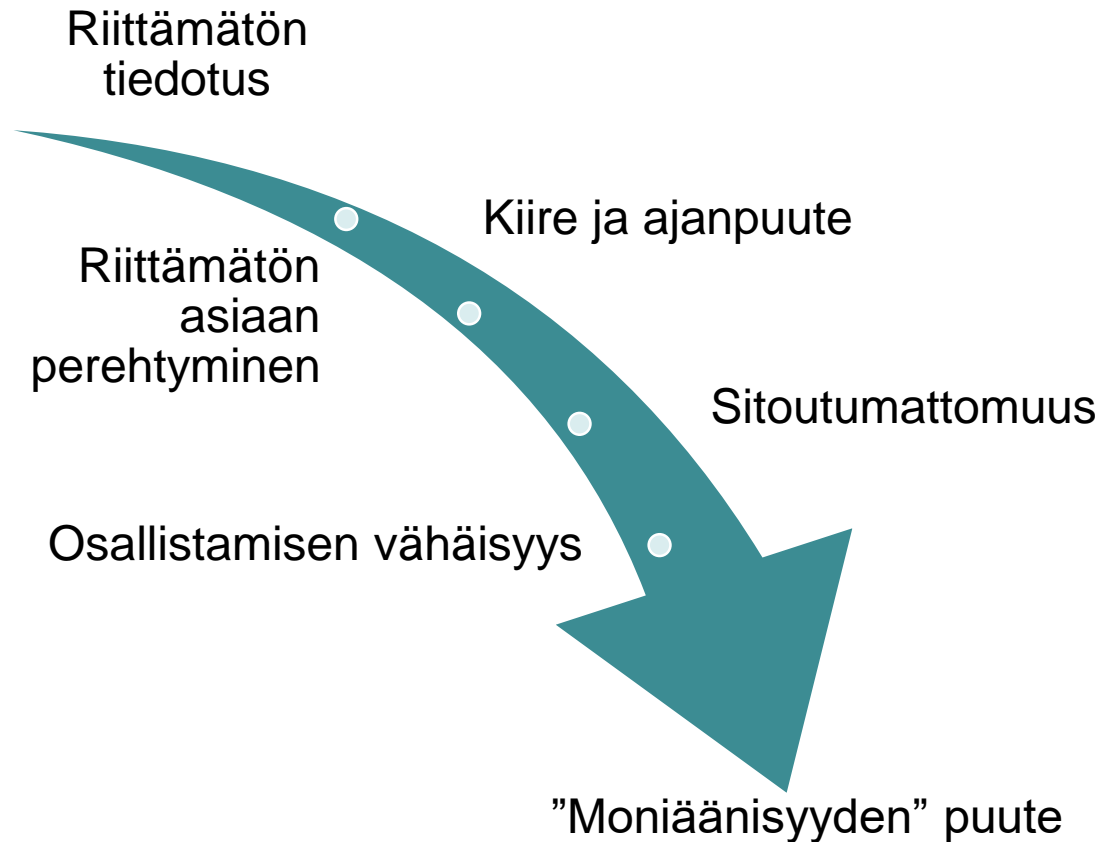
Tehdään aktiivisesti koko hankkeen ajan.

Tehdään eri viestintävälineitä hyödyntäen.

Perustamisselvitystyön tähtihetket

Perustamisselvitystyön kompastuskivet

Loppupäätöksestä huolimatta...

Esiselvitystyö

- Tuottaa monipuolista tietoa tarkastelu-alueesta, jota voidaan hyödyntää myös muussa maankäytönsuunnittelussa, opetuksessa, markkinoinnissa, tiedottamisessa jne.

Osallistaminen

- Tuottaa uusia tapoja toimia muissa hankkeissa hyödyntäen kaupunkilaisten osaamista ja näkemyksiä.

Käyty arvokeskustelu

- Selkeyttää kaupungille ja kaupunkilaisille tärkeitä arvoja, kohteita ja alueita.

Valmistuneita selvityksiä

STATUKSEN SAANEET

- Forssa <http://kaupunkipuisto.forssa.fi/>
- Hanko https://www.hanko.fi/palvelut/kaavoitus_ja_maankaytto/kansallinen_kaupunkipuisto
- Heinola <http://www.heinola.fi/kansallinen-kaupunkipuisto>
- Hämeenlinna <http://www.hameenlinna.fi/kansallinenkaupunkipuisto/>
- Kotka
http://www.kotka.fi/asukkaalle/rakentaminen_ja_kaavoitus/kaavoitus/yleiskaavat/kotkan_kansallinen_kaupunkipuisto
- Pori <https://www.pori.fi/kaupunkisuunnittelu/porinkansallinenkaupunkipuisto.html>
- Porvoo <https://www.porvoo.fi/porvoon-kansallinen-kaupunkipuisto>
- Turku <https://www.turku.fi/vapaa-aika/puistot-ja-ulkoilualueet/turun-kansallinen-kaupunkipuisto>

UUSIMMAT

- Kokkola http://www.kokkola.fi/kansallinen_kaupunkipuisto/
- Tampere <http://www.tampere.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-luonto/puistot-ja-viheralueet/kansallinen-kaupunkipuisto.html>

Huom! Eri kaupungeissa perustamisselvitystä voidaan kutsua esiselvitykseksi, tarveselvitykseksi, hankeselvitykseksi tms.

**Kiitos
mielenkiinnosta!**

Kansallinen kaupunkipuisto Helsinkiin!-osallisuusilta
15.5.2017